

Astrup kongetiende

	Kongetienden 1733						Kongetienden 1742					
	Rug			Byg			Rug			Byg		
	Td.	Sk.	Fk.	Td.	Sk.	Fk.	Td.	Sk.	Fk.	Td.	Sk.	Fk.
Peder Olsen		4	2					4	2			
Niels Sørensen		4	2					7				
Peder Pedersen	1						1					
Jep Toft		4	2				1					
<i>Bolding</i>												
Jens Nielsen		6			4			6			4	
Christen Hansen		6			4			6			4	
<i>Weisig</i>												
Thomas Frantzen		1					1		2			
	29	1	2	8	4		30	5	1	8	3	1

Kilder: Kronens Skøder IV 140. Krogsgårds godsarkiv (LA) Tiendesager 1735-61 i G 466-8.

NÅVER SJELLGRØJ RIM

te æn væstjydsjk hjæmstawnsforsker

H. K. Kristensen, Varde.

1.

H. K. sedder dæ væsterued
o gransker i skemle skrøwter,
æ dæ daw o æ hemmel,
æ dæ nat o æ rued,
hå vi anner fâlængst
lo æ øer te æ pued -
H. K. stawer o legger sammel,
te han hetter ud a de gammel.

2.

H. K. væender blåe atter blåe,
de æ snaer, som han grawet nier mæ
æn spæ,
o skåk atter skåk
a wo hjæmstawn's minder,
di myldrer åp onner H. K.s hinder -.

3.

»Frå Rivver Amt«
håe tusind ting,
som æ spæ hå ramt:
Handel o vandel,
matrikler o skøder

o halsløsnings bøder,
gammel-nyt om færtidsbedrøwter,
de grawer han åp
a di skemle skrøwter.

4.

H. K. kinner hwæ jænneste plok
»Frå Kålding fjord o te Blowands hok«,
få deer æ hans dawle gång,
hwa han eet veed
ær eet vaer o vied
om moeld o mærgel o klyen o kried,
om geologi
frå æ isbræers ti,
om feskelæjer
o feskegræjer
o ålt, hwa han hæjsen ka ha o bemærk,
»de æ sekker o vess
som ammen i æ kjærk«.

5.

H. K. fátæl om æ háwbynners kåer
o æ hæremænds lyw o bedrøwter
hæer o æ æjn omkring Riev o Wæer,

Nåver sjelgrøj rim

han hár'et fra gammel skrøwter:
Dær æ fárskjel o, hwæm dæ
drywer æ gord
o hwæm, dær æjer wo hjæmstawn's jord
– om æ mand æ jydsck eller tysk –
o hwa vi hæj'sen ska døjj hæhjæmm,
vi ska wæer wos fâr
o la de go i glæmm,
de ka sies i skemle skrøwter!

6.

H. K. væender igjæn æn blæe,
o hæer kommer nåwer fâ di vælfærdsglæe
om rakerpak
o om fatelæmmer
o æn hiel diel mier,
som æ »glæmbog« gjæmmer,
om øwertråw
o om hekseri
i fârdoms ti,
de ka løses i skemle skrøwter.

7.

Få somm folk ær'et »æn tøwtløs ting«
o syssel så møj mæ de gammel,
di tøgges, æn minnesk go rondt i ring
ve o søeg atter såen nåwer »skræmmel«;
di sæjer som så:
»Hwa ska vi i daw mæ di gammel
dje værk,
la wos båer væ fri,
vi ska ju fræmad, o de ska go stærk,
o vi hár eet ti
te o tænk o di skemle skrøwter!«

8.

Mæn æn forsker ved,
dæ ka møj go te spilld,
nær ingen hár sind
te o sammel;
vi ka blyw roedlões,
wo væjj ka blyw villd,
nær vi hiel væender røkk
te de gammel;

vi mester »di ædle fædres spoer«
o wo hjæmstawn's jord.

9.

Wo fârhåld ka ændres
frâ daw te daw,
de ka somtier træf o go rask,
o så ær'et gâdt, om wo hjæmstawn's
minder
æ eet »slåwen ud i æ wash;«
di ska wæer wos ad,
di ska påmind wos om,
te vi ka komm onder
»udslætelsens dom«
de ka løses i skemle skrøwter.

10.

Æn hjæmstawn'sforsker ær klog o snil,
o han hå »så manne jaen i æ ild«,
»o han passer o som æn smæj«,
æn gammel boplads, æn kæmpehyw,
jåw, de ær hans lyw!
ær hjæmstawn'sminder kommen i fâer
vel han ingen ulæjghied spæer
o fœer æ suel æ sânken i haw,
hâr han vonden æ slaw!

11.

H. K. sedder dærued i Wæer,
han stawer o legger sammel,
flid o slid
hå han aller vild spæer
fâr o find ud a de gammel;
»ærfaren mand han æ gue o gjæst«
»folk søger hæn, hwur æ rå æ bædst«
o deerfâr goer dær
frâ øster o væster
o synner o naer
så manne spor te hans dar;
o skuld han no sjell
væ ledt skemle o gro –
de æ gâdt o vied,
te han æ dær ino
o gransker di gammel skrøwter.

Niels Jensen, Tømmerby